

Notat

Introduktion til vejområdet

Teknik- og Miljøudvalget har jf. Styrelsesvedtægten § 19, stk., nr. 1. ansvar for veje og stier i København med udgangspunkt i Lov om private fællesveje og Lov om offentlige veje. Ansvar omfatter indretning, tilsyn, drift, vedligehold samt planlægning og forandring. Ansvar omfatter også midlertidige tilladelser til arrangementer, vareudstillinger, stilladser og gravearbejder, samt permanente tilladelser til buslæskærme, reklamestandere m.v. Udvalget er også ansvarlig for genopretning af vejene i kommunen.

Vejændringer

Vejændringer indebærer bl.a. nye vej- og cykelstiprojekter med permanente ændringer på offentlige stier og veje samt private fælles stier og veje, som udføres og betales af andre end Teknik- og Miljøforvaltningen. Herunder håndtering af nedlæggelser af parkeringspladser som følge af disse projekter. Projekterne spænder fra en ny kørende adgang til en ejendom - til "Nordhavnstunnelen med tilhørende vejændringer". En stor del af projekterne er knyttet til udbygning af vejene i byudviklingsområderne, men rummer også ansøgte projekter i eksisterende by samt HOFORs og private grundejeres klimaprojekter på vejareal.

Der er også vejændringer ifm. de udførte nye infrastrukturprojekter fra udbygningsaftalerne, som er indgået af Økonomiforvaltningen med godkendelse af Borgerrepræsentationen.

Forvaltningen repræsenterer Københavns Kommune i de statslige ekspropriationskommissioner for infrastrukturanlæg i København.

Forvaltningen bidrager til den kommunale indsats for tilgængelighed for alle inkl. handicaprådet.

På vejområdet koordineres forvaltningens egen indsats for tilgængelighed og samarbejde med brugergruppe om løsninger for tilgængelighed samt mindre forbedringer, som gennemføres på baggrund af henvendelser fra borgerne og handicaporganisationerne.

Forvaltningen gennemfører mindre trafikale forandringer såsom skilte og afmærkning m.v., som løbende tilpasning til de mindre ændringer, der sker i byen. Dette primært på baggrund af henvendelser fra borgere, grundejere og erhvervsliv.

Forvaltningen udarbejder trafiksikkerhedskampagner, udfører mindre vejændringer, som afbøder usikre forhold i byen og samarbejder med skoler og Børne- og Ungdomsforvaltningen om sikre skoleveje. Området administreres med udgangspunkt i Handlingsplan for trafiksikkerhed 2021 – 2025. Trafiksikkerheds- og

28-02-2023

Sagsnr.
2021-0315738

Dokumentnr.
2021-0315738-22

Mobilitet, Klimatilpasning og
Byvedligehold

Islands Brygge 37, 2300 København S
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

tilgængelighedsindsatser er politisk besluttede og finansierede, normalt som en del af budgetprocesserne.

Forvaltningen håndterer sager vedrørende gennemkørende trafik på private fællesveje iht. § 58. Det er typisk grundejerne, der rejser sådanne sager, men forvaltningen har også pligt til at være proaktiv, hvis der er grund til at tro at vejene er for højt belastet.

Politisk handlerum

Teknik- og Miljøudvalget forelægges indstillinger eller notater om tilladelser til vejprojekter, som vurderes at have politisk interesse. Det drejer sig oftest om mindre lokale projekter, hvor der sker fældning eller flytning af træer, nedlægges parkeringspladser eller sker en betydende ændring af de trafikale og eller byrumsmæssige forhold. Udvalget forelægges også indstillinger eller notater om vejændringer og tilpasninger, der kan udføres inden for almindelig drift og vedligehold, og tilladelse til længerevarende råden over vej, hvis forvaltningen vurderer, at der vil være politisk interesse for sagen. Det gælder f.eks. administrationsgrundlag for fritstående reklamestandere, privat affaldshåndtering på offentlig vej og sager, som indeholder nedlæggelse af parkeringspladser

Nedlæggelse og oprettelse af vejareal samt op og nedklassificering af veje mellem vejstatus som henholdsvis offentlig vej og privat fællesvej. Sagerne lægges oftest op til politisk behandling. Nogle sager kræver jf. loven beslutning i Borgerrepræsentationen. Størsteparten af sagerne handler om at gennemføre vejændringer, der i forvejen er nødvendige for at realisere en vedtaget lokalplan.

Hvis Teknik og Miljøudvalget ønsker ændret praksis, kan udvalget vha. initiativretten/medlemsforslag pålægge forvaltningen at redegøre for mulighederne for at ændre praksis, bede forvaltningen informere borgerne om muligheder osv. Politisk har der tidligere være fremsat og vedtaget medlemsforslag om, at forvaltningen skulle åbne for placering af privat affaldshåndtering på offentlig vej, at forvaltningen skulle fortælle skolerne om deres muligheder for at anvende gaderum til skoleformål og om at grundejerne skulle kunne ændre veje så de tilgodeså rekreative hensyn.

Tilsyn med kommunale og private veje

Teknik- og Miljøudvalget og Borgerrepræsentationen er, jf. Lov om offentlige veje § 7, vejmyndighed for kommunevejene, og det er, jf. § 8, vejmyndighedens ansvar at holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver.

Teknik- og Miljøudvalget er således ansvarlig for, at der føres tilsyn med de kommunale vejes tilstand og at de kommunale veje vedligeholdes.

Københavns Kommune ved Teknik- og Miljøforvaltningen fører tilsyn med de offentlige vejes stand via tilstandsmålinger, rutinemæssige tilsyn og præj fra borgerne. Teknik- og Miljøforvaltningens egen udførende enhed foretager/udbedrer både akutte reparationer, såsom slaghuller og brøndarbejder og planlagt vedligehold, såsom udskiftning af slidlag og nye striber. Forvaltningen fører på lignende vis tilsyn med standen på de private fællesveje via screeninger og præj fra borgere, jf. Lov om private fællesveje. De private grundejere har selv ansvaret for at holde de private fællesveje i

en forsvarlig stand. Ved manglende vedligehold af privat fællesvej tager forvaltningen kontakt til de på private grundejere og udsteder om nødvendigt påbud om istandsættelse af den private fællesvej.

Politisk handlerum

Teknik- og Miljøudvalget kan via bevillinger beslutte serviceniveauet for tilsyn med - og vedligehold af - de kommunale veje inkl. fortove og stier. Vejloven foreskriver ikke det præcise serviceniveau. Københavns Kommune er dog erstatningspligtig, hvis borgere lider skade på kommunale vejarealer, som følger af manglende tilsyn og vedligehold.

Administrationsgrundlag for tilsyn med kommunens offentlige og private fællesveje er under udarbejdelse, og forelægges Teknik- og Miljøudvalget til godkendelse.

Vejenopretning

I Københavns Kommune er der et stort efterslæb på vejvedligehold, hvorfor driftsmidler til almindeligt vejvedligehold suppleres af anlægsmidler til genopretning. Dette er en følge af årtiers for lave driftsbudgetter.

Som konsekvens af vedligeholdsefterslæbet igangsatte Borgerrepræsentationen i 2013 genopretningsprogrammet 'Et løft til vejene'. Genopretningsprogrammet har til formål at indhente efterslæbet frem mod 2029 med et samlet finansieringsbehov på i alt 4,8 mia. kr., som angivet i seneste publikation af et 'Et løft til vejene'. Finansieringsbehovet søges finansieret løbende via midler fra Indkaldelsescirkulæret (IC) samt midler fra genopretningsrammen.

I genopretningsprojekterne bliver vejene genoprettet 1:1, så overfladen er den samme som eksisterende, og der indarbejdes forbedret tilgængelighed og trafiksikkerhed til nutidig standard. Der laves helhedsgenopretninger og partielle genopretninger. Helhedsgenopretning indebærer, at alle infrastrukturelementer (fortov, cykelsti, kørebane og vejbrønde) på en vejstrækning renoveres fra facade til facade på én gang. Partiel genopretning indebærer renovering af ét eller flere af infrastrukturelement ad gangen, fx kun kørebaner og cykelstier, og udføres i de tilfælde, hvor der stadig er restlevetid i flere infrastrukturelementer på en strækning.

Genopretningsprogrammet udgives som en årlig publikation og kan læses i sin helhed her: [Et løft til vejene - Plan for genopretning af infrastrukturen i København 2020-2029.](#)

Politisk handlerum

Teknik- og Miljøudvalget forelægges årligt udmøntning af indkaldelsescirkulæret (IC) og Genopretningsrammen, hvor udvalget forelægges forvaltningens valg af strækninger og frigiver anlægsmidler til genopretning af de udvalgte strækninger for henholdsvis 1-årige (IC) og 3-årige perioder (Genopretningsrammen). I indkaldelsescirkulæret er der årligt afsat en bevilling på ca. 170 mio. kr. til genopretning af strækninger, som søges udmøntet i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger. Genopretningsrammen er en årlig basisramme på ca. 140 mio. kr.

I forbindelse med forelæggelsen af genopretningsstrækningerne kan Teknik- og Miljøudvalget ønske forbedringer via eksisterende puljer, eller begrønning samt etablering af plantehuller, som finansieres gennem genopretningsprojektet. Derudover kan udvalget prioritere yderligere midler til begrønning og trafiksikkerhed i genopretningsprojekterne.

Teknik- og Miljøudvalget kan beslutte, om der skal foretages ændringer i genopretningsprogrammet, dvs. om mandatet for 1:1 genopretning fx skal udvides, eller om der fx skal være alternative genopretningsmodeller. Et alternativ til en ny model kan fx indeholde etablering af flere og større puljer eller udvidelse af det eksisterende mandat.

Gravetilladelser

Sagsbehandling af ansøgninger om gravetilladelser, jf. Vejlovens § 73, indebærer udstedelse af tilladelser til kommunens egne og til eksterne bygherres gravninger på offentligt vejareal, fx til kommunens egne anlægsprojekter, HOFORs ledningsarbejder og til private ledningsejere. På lignende vis sagsbehandles graveansøgninger på de private fællesveje.

Kommunen er forpligtet til at give tilladelse til gravninger, dog under hensyntagen til trafiksikkerhed, fremkommeligheden i byen samt sikring af vejkapitalen. I gravetilladelsestil stiller kommunen krav til bl.a. til afmærkningsplaner og til sikring af fremkommeligheden.

Som hovedregel bliver der ikke udstedt gravetilladelser til genoprettede veje indenfor 2 år efter projektets afslutning på grund af den såkaldte vejfred. Men der er undtagelser til denne regel. Undtagelserne er nye kunder til fibernet, akutte udbedringer og nødvendigt bygningsvedligehold. For at sikre vejkapitalen stiller kommunen krav til reetablering, hvis den såkaldte vejfred bliver krænket.

Forvaltningen fører desuden tilsyn med de udstedte gravetilladelser. Tilsynet skal sikre, at betingelserne overholdes, så fremkommeligheden i byen sikres og at vejene reetableres efter gravningerne.

Politisk handlerum

Teknik- og Miljøudvalget kan selv tage initiativ til at drøfte serviceniveau for sagsbehandling af og tilsyn med gravetilladelser og kan påvirke serviceniveauet via bevillinger til området, fx til at styrke tilsynet og til at gennemføre et fast antal tilsyn.

Forvaltningen opstarter udarbejdelsen af nyt administrationsgrundlag for sagsbehandling og tilsyn med gravetilladelser, som forelægges udvalget.

Råden over vej

Teknik- og Miljøudvalget er ansvarlig for kommunens forvaltning af sagsbehandling og tilsyn med tilladelser til midlertidig råden over vej, jf. Vejlovens § 80. Forvaltningen udsteder tilladelser til midlertidig råden over vej, fx til opstilling af containere, stilladser, kraner, lifte mv. på offentlig vej i en tidsbegrænset periode. Kommunen stiller, som ved gravetilladelser, krav til fremkommelighed mv. Forvaltningen behandler på lignende vis ansøgninger om råden over vej på private fællesveje.

Teknik- og Miljøudvalget og Borgerrepræsentationen har i 2022 besluttet at indføre en takst for midlertidig råden over offentligt vejareal pr. 1. januar 2023.

Vejområdet har i 2022 udarbejdet opdaterede betingelser for råden over vej.

Vejområdet sagsbehandler og giver tilladelser til stilladsreklamer iht. Lov om offentlige veje. Teknik- og Miljøudvalget har den 13. juni 2022 fået forelagt en indstilling om implementeringen af retningslinjer for stilladsreklamer. Denne implementering trådte i kraft pr. 1. januar 2023. Vejområdet sagsbehandler og giver også tilladelser til filmoptagelser.

Politisk handlerum

Med afsæt i indførelsen af en takst for midlertidig råden over offentligt vejareal pr. 1. januar 2023, er Teknik- og Miljøforvaltningen ved at igangsætte en juridisk vurdering af mulighederne for at indregne vejslitage, træslitage, tabte parkeringsindtægter i omkostningsgrundlaget for takstfastsættelsen. Endvidere vil det blive juridisk vurderet, om der kan blive indregnet omkostninger i forbindelse med manglende oprydning af afspærringsmateriale, som ikke direkte kan spores tilbage til en entreprenør.

Forvaltningen har påbegyndt udarbejdelsen af nyt administrationsgrundlag for sagsbehandling og tilsyn med midlertidig råden over vej, som også forelægges Teknik- og Miljøudvalget.